D·N
16/3 1952

Isolationister i muntert lättsinne

Inom svensk debatt har isolationismen just nu en högkonjunktur. Den väsentliga orsaken är uppenbar: konflikterna ute i världen är något mindre påtagliga, något mindre omedelbart oroande än för ett, två eller tre år sedan. Därmed blir benägenheten att inte tänka på utrikespolitiken, att totalt sluta till inför landets allvarligaste problem, helt dominerande inom stora folkgrupper. Hur skönt är det inte att slippa funders på dessa frågor, som är allvarliga och ödesdigra på ett helt annat sätt än de inrikespolitiska! Och det är denna tendens, denna på en gång naturliga och farliga vilja till likgiltighet och glömska, som är den isolationistiska propagandans stora reservoar. Tänk inte, säger man till folk som inte vill tänka; ingen bör tänka på dessa frågor — annat än i form av en uppreppning av regeringens deklarationer — säger rent av de mest tanklösa, och man antyder behovet av åtgärder mot sabotage av isolationismen, kanske rent av en lagstiftning mot utrikesdebatt.

I två hänseenden förmärks särskilt klart denna förgrovning av inläggen. Tidigare har alliansfrihetens anhängare ofta betonat att vår neutralitet inte får leda till en alltigenom statisk, fastknuten, varje rörelsefrihet berövad utrikespolitik. Det har sagts efter utrikesdebatterna under de närmast föregående åren att exempelvis överenskommelser i det — trots allt — gemensamma försvarets intresse bör kunna ingås med de nordiska grannländerna; särskilt Svenska Dagbladet, som nu likt en Robespierre förföljer särmeningar, har ivrigt betonat den tankegången. Nu åter heter det att Caesars hustru inte får misstänkas, att intet får göras för att bringa vår alliansfrihet i tvivelsmål, att en förhandling med danskarna om Bornholm vore lämplig från den synpunkten. Det innebär att likriktning och stillastående skall bli dagens lösen: Caesars hustru skall bruna in bakom stängda fönsterluckor, ty annars kan hon bli misstänkt. Annars k a n ryssarna tro att vår neutralitet inte är hundraprocentig.

Men det muntra lättsinnet i argumenteringen är också ett gott bevis på isolationismens övermod. Låt oss ta ett par stickprov på de senaste dagarna för att visa hur långt man går.

Svenska Dagbladet prisade under kungabesöket i Norge den svenske monarkens klarlägganden av att Norge och Sverige geografiskt hör ihop. Detta är det väsentliga, fastslog tidningen. "I jämförelse härmed är t. ex. Atlantpakten något tidsbetonat, som kan förändras och försvinna... Men Fennoskandia vilar inte på lösa jordlager, utan på sin urgrund av granit..." Observera att detta inte säges på skämt, utan på allvar, inte i ett kåseri, utan i en ledare. Vilken trösterik tanke! Norge kan ockuperas av en stat, Sverige av en annan, Finland av en tredje; de nordiska länderna kan hamna i helt olika läger — småsaker, rena småsaker, ty "urgrunden av granit" är ju kvar. Varför inte sprida detta budskap till hela världen, så att Ryssland och Tyskland och Frankrike förstår att strider och allianser och rustningar är rena synvillan, ty urgrunden är ju densamma (det kan väl inte vara just g r a n i t e n som verkar)? I samma ledare säges krig mellan skandinaviska länder vara omöjligt; denna fras slår ihjäl det stora granitperspektivet och gör det för varje läsare som orkar följa med femton rader tydligt att det är fråga om tomt prat.

Det märkliga är inte främst att sådant skrivs i en tidning; olyckshändelser kan alltid förekomma. Det märkliga är att satserna citeras som ett avgörande skäl för isolationismen i en rad tidningar. Förr har det sagts att Sverige och Norge på grund av sitt läge (och mycket annat) bör hålla samman. Nu säges det att vi inte behöver hålla samman, ty själva naturen har ordnat den saken. Av den lilla eländiga viteten blir ett argument för alliansfriheten — ditthän har "debatten" nått.

Ett likaledes uppmärksammat inlägg har gjorts av dr Johannes Wickman i tidskriften Vi. I den lilla eleganta uppsatsen säges valet mellan Atlantpakt och neutralitet vara svårt, men neutraliteten väljes. Ty ett krig är "en högsässong för överraskningar, misstag och slumparter, verden, at det er sant som det er sagt fra den første dag, at Atlanterhavspaktens mål er forsvar og ikke angreb. Regeringsorganet Arbeiderbladet (s) skriver:

> Utenrikskomiteens formann konstaterte — og ingen motsa ham — at krigfaren er mindre i dag enn for to år siden, trass i Korea-krigen. Årsaken til at vi kjenner oss tryggere er den vilje til motstand som A-pakten gir uttrykk for. På denne måten er A-pakten blitt det som var hensikten da den ble innstiftet, nemlig en fredsgaranti for Vest-Europa.

Lisboa-vedtakene har gjort det klart for alle att NATO-styrkene og fellesforsvaret bare har defensive mål. Selv de som har stått kritiske til A-pakten kunne ikke hevde noe annet. For den fortsatte debatt om A-pakten og vår utenrikspolitikk er det av stor betydning å slå fast at det ikke hersker noen tvil på dette punkt.

Betrfående tyskarnas medverkan på försvarsområdet inskärper tidningen följande satser:

> Misstilliten til tyskerne og frykten for en ny tysk militærmakt er meget forståelig, ikke minst i Frankrike. Men ingen europeisk politikk kan i lengden baseres på at Vest-Tyskland — eller et samlet Tyskland — holdes nede uten å oppnå full likestilling med andre nasjoner. Det kan bare gagne tysk nasjonalisme. Det ønsete håp for et framtidig samarbeid ligger i at vi overvinner stemningene fra krigen og møter dem som arbeider for et demokratisk Tyskland, med tillit. Motstanden som de tyske demokratiske lederne møter innen sitt eget land er seig, og blir de møtt med mistillit også utenfor grensene, blir borisset frå att stå alt mild av arbetskostnaderna icke får direkt täckning genom prisuppgörelsen.

Från LO och TCO har krav framförts på att skogsnäringa skall tas med i beräkningen. Hr Meidner, LO:s expert, har för några dagar sedan upprepat detta krav. Socialdemokraterna i regeringen har slagit dövörat till, de har haft händerna bakbundna genom koalitionen. I riksdagen har LO framställande representanter — skall de lika beskedligt falla undan och offra de stora konsumentgruppernas intresse?

Det hela är en ömklig historia för den regerande socialdemokratin. Man har svikit de stora grupper som satt sin lit till partiet. Hur många av de små inkomsttagarna har inte fått sänka sin standard under senare år på grund av prisstegringarna! Statistiken ger här ett övertydligt besked — under fjolåret sjönk t. ex. smörkonsumtionen per individ med 1,8 kg. Livsmedlen har blivit för dyra — husmödrarna får det inte längre att gå ihop. En ömklig figur har även den mäktige hr Låddö spelat i sammanhanget — godsägarna och storbönderna pressade efter ett par timmars förhandlingar 100 milj. mer ur statskassan än hr Skölds ännu för en vecka sedan var beredd att satsa på jordbruket.

Storböndernas triumf

Arbetarna får dyrt betala den politiska samverkan som deras förtroendemän ingått med bondeförbundet. Socialdemokraterna i regeringen har i huvudsak tvingats att acceptera böndernas långtgående krav vid prisuppgörelsen — det framgår av lördagens regeringsbeslut om tilläggsåtgärderna. Det blir prisstegringar på slaktkreaturprodukter, smör och ost — ja, t. o. m. margarinet höjs med 30 öre per kg. Dessutom skall jordbruket ha 245 milj. i subventioner ur statskassan, vilket givetvis betyder en indirekt belastning på medborgarna.

Hr Norup fick vidkännas en prickning för sin förhastade överenskommelse med jordbrukarna. Regeringen prutade 11 milj. på uppgörelsen med anledning av jordbruksnämndens anmärkningar. Detta innebär viss rligen en personlig prestigeförlust för jordbruksministern, men i sak betyder reduceringen föga jämfört med de förmåner jordbrukarna erhåller genom regeringsbeslutet. Arbetare och tjänstemän, vilkas lönelyftningar i allmänhet ligger under 15 procent, tvingas att betala högre livsmedelspriser för att jordbrukarna skall få 23 procent. Detta trots att jordbruket enligt regeringens egen statistik haft en konjunkturvinst på omkring 900 milj. från skogen. Till denna har ingen som helst hänsyn tagits, när det gällde att fastställa det intressanta mindre vad som sägs än att det som sägs av andra används som argument. Påpekandet att vi geografiskt hör ihop med Norge blir i ena fallet ett motiv för att vi inte skall gå ihop politiskt; påståendet, det den bättre högst tvivelaktiga och alldeles löslig framkastade påståendet, att vi inte har stora utsikter att få hjälp blir i det andra fallet ett skäl för att vi skall urskiltlåta att försäkra oss om hjälp. I Svenska Dagbladet får vi veta att granitgrunden är den bästa allianser, i Vi att alls överenskommelser är värdelösa. Rådet blir en gladlynt respektive en melankolisk överksamhet: ingenting är att göra. Då isolationisterna tuggar på dessa argumen k är de sannerligen inte sparsmakade.

Ny verkst. direktör i Svenska Dagbladet

Svenska Dagbladets styrelse har till verkställande direktör från och med den 15 mars utsett nuvarande vice verkställande direktören Harry Grönfors, sedan de Ivar Anderson meddelat att han insåde framträda denna befattning för att helt kunna ägna sig åt de redaktionella uppgifterna.

Dr Anderson kommer från och med 1 juli i år, vid vilken tidpunkt dr Otto Järte enligt tidigare överenskommelse lämnar posten som politisk redaktör, att vid sidan av sina uppgifter som chefredaktör även vara huvudredaktör för tidningens politiska och kulturella avdelningar. Dr Otto Järte medarbetar även i fortsättningen i tidningen.

Nuvarande ansvarige utgivare, redaktör Allan Hernelius, skall från och med 1 juli även vara administrativ huvudredaktör. Han har även nyvalts till suppleant i styrelsen efter dr Otto Järte, som undanbett sig återval.

Intensiva portvaktsförhandlingar, spårvägskonflikten går till LO

Avtalsförhandlingarna för portvaktarna började på lördagsförmiddagen i Riksdagshuset inför medlingskommissionen Ohlson—Wistrand —Bendz, som på fredagens sammanträffade med parterna, Fastighetsägarnas arbetgivarförbund och Svenska fastighetsarbetareförbundet för att få informationer om deras ställningstagande inför konfliktläget. Man kunde som på lördagsnatten pågick förhandlingarna.

Eftersom den varslade portvaktsstrejken är utsatt till tisdag morgon, tala man vänta att medlingskommissionen kommer att föra intensiva förhandlingar. Att man räknar med segslitna förhandlingar visar den praktiska åtgärden att lokal är beställd på Riksdagshuset även för söndagen och måndagen.

Hyresgästernas riksförbund sammanträdde på lördagen och diskuterade förutsättningslöst hyresgästernas situation om strejken träder i kraft på tisdag. Sammanträdet fortsätter på måndag med representanter från Göteborg och Malmö.

— Hyresgästerna kommer naturligtvis att få de rekommendationer som är påkallade i händelse av strejk, men vi kommer inte att störa förhandlingarna och bestämma någon avräkning, säger ordföranden Ragnar Larsson. Vår roll är att lakta neutralitet. Skulle strejken träda i kraft, sammanträder vi omedelbart på tisdagen med representanter för hyresgästerna också i de övriga städer som berörs av strejken och räknar med att kunna ge våra förhållningsrekommendationer till hyresgästerna i morgontidningarna på onsdagen.

Hyreshöjningen

Frågan om höjning av hyran i hus byggda efter 1941 tas av hyresrådet upp till behandling lördagen den 22 mars, uppger byrådschefen Hamilton. Han tillägger att det inte är anmält att rådet blir klart med att besluta den dagen. Avgörandet kan väntas någon dag under den följande veckan. Rådets beslut kan överklagas hos regeringen.

Kommunalarbetareförbundets styrelse behandlade på lördagen den situation som uppkommit genom att medlingsmanna om spårvägsavtalet i Stockholm strandat.

Styrelsen konstaterade att spårvägsbolaget ej velat erbjuda spårvägspersonalen samma löneekompensation som andra grupper av offentligt anställda arbetstagare med motsvarande reallöneutveckling. Då förhandlingarna avbrutits till det medlen LO och Arbetsgivareföreningen träffade ramavtalet, beslöt förbundsstyrelsen hemställa om LO:s stöd för att genomföra denna uppgörelse även beträffande Kommunalarbetareförbundet och spårvägsbolaget.

Spårvägskonflikten kommer troligen att behandlas redan vid måndagens sekretariatsmöte, säger LO:s andre ordförande, Einar Norrman, vid Dagens Nyheters förfrågan.

Kommunalarbetareförbundets ordförande, he Hallström, säger med i sekretariatet och kommer väl att ta upp saken, säger han. Hittills har förbundet sköt förhandlingarna utan att någon representant för LO deltagit. Att man nu hänskjutit frågan hit betyder väl att den kommit i ett sådant läge att man vill ha vår medverkan.

Saco övervåger stämning på staten

Kravet på försäkran från de statsanställdas sida innan länsfillägget utbetalas att de inte tillhör någon av de sju strejkbrytande Saco-organisationerna kommer möjligen att dras inför domstol.

Saco-chefen vid vet finns det en del statstjänstemän som anser sina anslutit sig till Saco, fast de skulle

PRESSGRANNAR

Den norska utrikespolitiken ligger fast, det bekräftades på tyrdagt som man gärna kunde begära av torsdagens stortingsdebatt i utrikesning till rapporten från Lissabonkonferensen, yttrar Aftenposten (h), som vill betrakta detta som "ett svar till hr Undén från Norge":

> Selv arbeiderpartimannen Friis, som møtte til enhver utenrikspolitisk debatt med alle de ubehagelige utkjøp som en flittig avisleser kan skaffe seg fra småaviser av stort sumlet ikke bare, som han pleier, å trakke noen konsekvenser av sine kritiske bemerkninger. Han forsøkte ikke en gang å motsette seg påstanden om at Norge ikke lenger kan regne med Sverige som en sikker støtte for sine utenrikspolitiske fremdeles må bli ledet av de samme som nu har hånd om den.
>
> Vi har sikt samarbeid med Vesten og andre demokratier for å beskytte vår frihet og fred. Den linje fortsetter vi. Ingen kan med rette nekte for en ny og inspirerende solidaritet mellom demokratiene, hvor den sterke hjelper den svake for at vi alle skal kunne bevare. Vi vet at det vil kreve ofre av oss, men vi vil oppfylle våre forpliktelser i den samme fellesskapets ånd som får de store nasjoner til å yte sin hjelp... Det gir en stor indre styrke å vite at vi alle, uten hensyn til parti, er felles om arbeidet.
>
> Det er også tydelig for karakteren av demokratienes store allianse — slutter den konservative tidningen — at Lisboamøtet ikke bare viste fremskritet i samarbeidet, men også gjennom sin planlegging gjorde det klart for hele

Älskad både av de kräsna
och av den stora publiken

André Gide kallade Simenon "ett av århundradets genier"

Harold Nicolson säger att "Maigret är en av de största detektivliterära figurerna gestalter"

Maigret-böckerna går ut i stora upplagor i många av världens länder.

är Georges Simenon och hans mästerdetektiv, kommissarie

Maigret

Min vän kommissarie Maigret 9:—

Kommissarie Maigret på semester 9: 50

BONNIERS

Franska Rivieran, Menton
För svensk skolungdom

i de högre klasserna anordnas i matematik, fysik, kemi, franska, engelska, tyska, &v. även undervisning i franska språk. För övrigt som ovan.

Kurs I 12/6—20/7, ev. Kurs II 14/7—21/8.

Nyhet. För vuxna rekreations- o. studieresa till Menton med undervisning i franska språk. För övrigt som ovan.

Resa I 12/6—20/7 eller 12/6—7/7
Resa II 14/7—21/8 eller 27/7—2/8

Samtliga resor avser Malmö—Menton och retur.

Närmare upplysningar och prospekt genom
Fru M. BERNDT
Bevarion 30, Stenma.
Tel. Sthlm 25 01 75.

Fil. kand. fru M. LOMBARD
Helgonavägen 12, LUND
Tel. Lund 145 18.

Podabs tvättmaskiner i husmödrarnas
BLICKFÅNG
Gå och se en PODAB
PODAB Tvättmaskiner
äro idealiska för villor och fastigheter, hotell och pensionat. Maskinerna äro kraftigt byggda av förstklassigt material, rostfritt stål och gjutna, syrabeständiga gavlar.
Samtliga maskiner REVERSERAR, går åt två håll, samt ha elektrisk uppvärmning.
Maskiner i storlekar fr. o. 8, 10, 12, 18, 25 kg per tvättomgång.
Podab finns även med inbyggd centrifug.
Kontakta oss för demonstration.
PODABS TVÄTTMASKINER
Styrmansgatan 31, Stockholm
Tel. 62 27 75, 62 04 67

Spara ryggen! Mata bara maskinen med doftande rena plagg!
Sitta och stryka?
Javisst!
ELEKTRO-HELIOS
strykmaskin gör arbetet!
Varför anstränga ryggen och benen genom att stå och stryka på vanligt sätt när Ni numera kan sitta och låta Elektro-Helios strykmaskin göra arbetet? Allt Ni behöver göra är att mata strykmaskinen med plagg efter plagg. Under hela tiden sittet Ni lugnt vid maskinen och ser hur det ena slätas och fräschas plagget efter det andra glider fram. En fröjd för ett husmorsöga!
Och strykmaskinen ställer Ni lätt undan när Ni inte behöver den.
Trivsamt — enkelt — lätt:
• Elektro-Helios strykmaskin är en bordsmaskin — Ni kan alltså bekvämt sitta och stryka.
• Med en graderad ratt kan Ni lätt ställa in lämplig stryktemperatur för varje tygsort.
• Ni har bara att starta maskinen med ett handgrepp och sedan "mata" den med plagg efter plagg.
• Det går fortare att stryka med Elektro-Helios strykmaskin.
• Elektro-Helios strykmaskin klarar även skjortstrykning elegant och lekande lätt.
Kronor 565:— för växelström
Kronor 585:— för likström
ELEKTRO-HELIOS strykmaskin - för Hälsan och Trivseln!
Vi sänder Er gärna vår folder om strykmaskinen.
Sänd ingenting nu!
Till Elektro-Helios, Stockholm 30.
Var god sänd mig gratis, portofritt och utan vidare förbindelse för mig närmare upplysningar om strykmaskinen.
Namn: .....
Adress: .....
Postnr/ort: .....
DN 16/3
el-vägen till hemtrevnad
ELEKTRO HELIOS
Telefon Stockholm 44 96 20
Göteborg 17 48 65, Malmö 162 06

DAGENS NYHETER

TEGELBACKEN, STOCKHOLM 1
Telefon: 22 40 00
för riksamtal: 22 40 20
Telegramadress: Dagnyheter
Postgiro 6116 (för annonser)
nummer 1837 för prenumeration)

Chefredaktör: Herbert Tingsten (Tröfikas ansvarig kl. 19.30—24.00)
Politisk huvudredaktör: Leif Köhlberg
Redaktionschef och ansvarig utgivare: Sten Hedman
Dagens Nyheters Aktiebolag/ Veriant. direktör: Helge Hellgren

PRENUMERATIONSPRISER
A. o. Stockholmstidningarna

	Stor-Sthlm	Övriga tätortsområden	landet
Månad	kr. 5:75	kr. 5:—	kr. 4:50
Kvartal	" 16:75	" 14:50	" 13:—
Halvår	" 33:—	" 28:—	" 25:50
Helår	" 66:—	" 56:—	" 51:—

ANNONSPRISLISTA
återrad 1/1 1952 tillhandahållen på begäran
Dagens Nyheters tryckeri, Stockholm, 1952.

50 öre per vecka räknat från 1 maj. Beslutet ankrytter till nuvarande stadgebestämmelse, som anger att medlemskontingenten i förbundet skall motsvara högsta timlön enligt landsavtalet.

Plåtslagarna klara i Skåne

Preliminär överenskommelse har nu träffats för block- och plåtslageriarbetet i Skåne inom ramen för uppgörelsen mellan LO och Arbetsgivareföreningen. Svar skall lämnas senast den 28 mars. Avtalsrörelsen berör omkring 400 man. Parter är Skånes block- och plåtslagareförbeningars samorganisation och Skånes block- och plåtslagarmästarförbund.

Byggnadsarbetarna

Arbetsavtalen för byggnadsindustrins 110.000 man beräknas bli klara först på söndagen. Det gäller också rörledningsbranschen och elektriska installationsfacket.

För vattenfallsstyrelsens elektriker träffades dock på lördagen definitiv överenskommelse. Parterna godkände den preliminära uppgörelsen inför sekreterare Schmidt som sparatisk ordförande. Den ansluter sig till den centrala överenskommelsen mellan statens avtalsnämnd och statstjänarkartellen.

Annons.

Televisionen dröjer, men redan nu ser tusende kritiska ögon hur Ni är klädd. Var korrekt klädd i färgfri, fräsch kostym, rensvarad hos Saltsjöbadstvätten. Ring 19 02 ...